

ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ

1^ο ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΑ

A. ΚΕΙΜΕΝΟ

Ἐν δε τῇ Ἀτλαντίδι νήσῳ μεγάλη συνέστη καὶ θαυμαστὴ δύναμις βασιλέων, κρατοῦσα μὲν ἀπάσης τῆς νήσου, πολλῶν δὲ ἄλλων νήσων καὶ μερῶν τῆς ἠπείρου. Αὕτη δὴ πᾶσα συναθροισθεῖσα εἰς ἓν ἡ δύναμις τὸν τε παρ' ὑμῖν καὶ τὸν παρ' ἡμῖν καὶ τὸν ἐντός τοῦ στόματος πάντα τόπον μιᾶ ποτὲ ἐπεχείρησεν ὄρμῃ δουλοῦσθαι. Τότε οὖν ὑμῶν, ὦ Σόλων, τῆς πόλεως ἡ δύναμις εἰς ἅπαντας ἀνθρώπους διαφανῆς ἀρετῆ τε καὶ ῥώμῃ ἐγένετο· πάντων γὰρ προέστη εὐψυχία καὶ τέχναις ὅσαι κατὰ πόλεμον ἐπὶ τοὺς ἐσχάτους ἀφικομένη κινδύνους, καὶ κρατήσασα μὲν τῶν ἐπιόντων τρόπαιον ἔστησε, τοὺς δὲ μήπω δεδουλωμένους διεκώλυσε δουλωθῆναι, τοὺς δ' ἄλλους ἀφθόνως ἅπαντας ἠλευθέρωσεν. Ὑστερῶ δὲ χρόνῳ σεισμῶν ἐξαισιῶν καὶ κατακλυσμῶν γενομένων, ἡ Ἀτλαντὶς νῆσος κατὰ τῆς θαλάττης δῦσα ἠφανίσθη· διό καὶ νῦν ἄπορον καὶ ἀδιερεύνητον γέγονεν τοῦκεῖ πέλαγος.

Πλάτων, *Τίμαιος* 25a-d (διασκευή)

B. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

1. α. Σύμφωνα με το κείμενο, ποιοι αντιστάθηκαν τότε στην Ατλαντίδα και πού οφειλόταν η υπεροχή τους;
β. Τι ήταν το τρόπαιο νίκης;
2. Να κλιθούν οι παρακάτω λέξεις σε όλες τις πτώσεις και των δύο αριθμών:
ἀνθρώπους, ἀρετῆ, ἠπείρου, ὑμῖν.
3. Να συμπληρώσετε τον πίνακα:

Ενεστώτας	Παρατατικός	Μέλλοντας	Αόριστος	Παρακείμενος	Υπερσυντέλικος
<i>καταλύουσιν</i>					
<i>χορεύετε</i>					
<i>γράφει</i>					
<i>ἀποκρύπτετε</i>					

4. Να γράψετε τα απαρέμφατα και τις μετοχές όλων των χρόνων της ενεργητικής φωνής, των ρημάτων της άσκησης 3.
5. Να σχηματίσετε στη ν.ε. τα επίθετα που προέρχονται από τα παρακάτω ουσιαστικά: ήγεμών, άνηρ, ήθος, μάχη, πόλεμος, πλούτος.

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

1. α. Στην αρχή η κοινή συμμαχία όλων των λαών της Μεσογείου με αρχηγό την Αθήνα, έπειτα όμως μόνο αυτή με 20.000 στρατεύματα απέναντι στα 10 εκατομμύρια του εχθρού. Η νίκη της Αθήνας οφειλόταν στην πολεμική της εμπειρία και ανδρεία, στην πίστη της ελευθερίας και κυρίως στο ιδεώδες πολιτεύμα της.
β. Ήταν μνημείο νίκης, ένας σωρός από πολεμικά λάφυρα. Το έστησε ο νικητής στο πεδίο της μάχης και το σέβονταν όλοι, ακόμα και οι ηττημένοι.
2. - ό άνθρωπος, τοῦ ανθρώπου, τῶ ανθρώπω, τόν άνθρωπον ὦ άνθρωπε/ οἱ ἄνθρωποι, τῶν ἀνθρώπων, τοῖς ἀνθρώποις, τούς ἀνθρώπους ὦ ἄνθρωποι.
- ή ἀρετή, τῆς ἀρετῆς, τῇ ἀρετῇ, τήν ἀρετήν, ὦ ἀρετή/ αἱ ἀρεταί, τῶν ἀρετῶν, ταῖς ἀρεταῖς, τάς ἀρετάς, ὦ ἀρεταί.
- ή ἡπειρος, τῆς ἡπείρου, τῇ ἡπείρῳ, τήν ἡπειρον, ὦ ἡπειρε/ αἱ ἡπειροι, τῶν ἡπείρων, ταῖς ἡπείρους, τάς ἡπείρους, ὦ ἡπειροι.
- σύ, σου, σοι, σε/ ὑμεῖς, ὑμῶν, ὑμῖν, ὑμᾶς.

3.

Ενεστώτας	Παρατατικός	Μέλλοντας	Αόριστος	Παρακείμενος	Υπερσυντέλικος
καταλύουσιν	κατέλυον	καταλύσουσι	κατέλυσαν	καταλελύκασι	κατελελύκεσαν
χορεύετε	ἐχορεύετε	χορεύσετε	ἐχορεύσατε	κεχορεύκατε	ἐκεχορεύκετε
γράφει	ἔγραφε	γράψει	ἔγραψε	γέγραφε	ἐγεγράφη
ἀποκρύπτετε	ἀπεκρύπτετε	ἀποκρύψετε	ἀπεκρύψατε	ἀποκεκρύφατε	ἀπεκεκρύφετε

4.

Ενεστώτας	Μέλλοντας	Αόριστος	Παρακείμενος
καταλύειν	καταλύσειν	καταλύσαι	καταλελυκέναι
χορεύειν	χορεύσειν	χορεύσαι	κεχορευκέναι
γράφειν	γράψειν	γράψαι	γεγραφέναι
ἀποκρύπτειν	ἀποκρύψειν	ἀποκρύψαι	ἀποκεκρυφέναι

Ενεστώτας	Μέλλοντας	Αόριστος	Παρακείμενος
καταλύων- ουσα-ον	καταλύσων- σουσα-σον	καταλύσας- σασα-σαν	καταλελυκώς- κυῖα-κος
χορεύων- ουσα-ον	χορεύσων- σουσα-σον	χορεύσας-σασα- σαν	κεχορευκώς-κυῖα- κος
γράφων- ουσα-ον	γράψων- ψουσα-ψον	γράψας-ψασα- ψαν	γεγραφώς-φυῖα- φος
ἀποκρύπτων- ουσα-ον	ἀποκρύψων- ψουσα-ψον	ἀποκρύψας- ψασα-ψαν	ἀποκεκρυφώς- φυῖα-φος

5. ἡγεμών: ηγεμονικός, ἀνήρ: ανδρικός, ἦθος: ηθικός, μάχη: μαχητικός, πόλεμος: πολεμικός, πλοῦτος: πλούσιος.

2^ο ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΑ

A. ΚΕΙΜΕΝΟ

Ἴνα δὲ ἡ μάχη συνέβη καὶ ἔνθεν ὀρμηθεὶς ἐπέρασεν τὸν Ὑδάσπην ποταμὸν πόλεις ἔκτισεν Ἀλέξανδρος. Καὶ τὴν μὲν Νίκαιαν τῆς νίκης τῆς κατ' Ἰνδῶν ἐπώνυμον ὠνόμασε, τὴν δὲ Βουκεφάλαν ἐς τοῦ ἵππου τοῦ Βουκεφάλα τὴν μνήμην, ὃς ἀπέθανεν αὐτοῦ ὑπὸ καύματος τε καὶ ἡλικίας καματηρὸς γενόμενος, πολλὰ δὲ πρόσθεν ξυγκαμῶν τε καὶ συγκινδυνεύσας Ἀλεξάνδρῳ, ἀναβαινόμενός τε πρὸς μόνου Ἀλεξάνδρου, ὅτι τοὺς ἄλλους πάντας ἀπηξίου ἀμβάτας, καὶ μεγέθει μέγας καὶ τῷ θυμῷ γενναῖος. Σημεῖον δὲ οἱ ἦν βοὸς κεφαλὴ ἐγκεχαραγμένη, ἐφ' ὅτῳ καὶ τὸ ὄνομα τοῦτο λέγουσιν ὅτι ἔφερεν· οἱ δὲ λέγουσιν ὅτι λευκὸν σῆμα εἶχεν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς, μέλας ὢν αὐτός, ἐς βοὸς κεφαλὴν μάλιστα εἰκασμένον. Οὗτος ὁ ἵππος ἐν τῇ Οὐξίων χώρα ἀφανῆς ἐγένετο Ἀλεξάνδρῳ, καὶ Ἀλέξανδρος προεκήρυξεν ἀνὰ τὴν χώραν πάντας ἀποκτενεῖν Οὐξίους, εἰ μὴ ἀπάξουσιν αὐτῷ τὸν ἵππον. Τοσῆδε γὰρ σπουδὴ Ἀλεξάνδρῳ ἀμφ' αὐτὸν ἦν.

Ἀρριανός, Ἀλεξάνδρου Ἀνάβασις 5.19.4-6 (διασκευή)

Β. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

- α) Ποια ήταν η σχέση του Βουκεφάλα με το Μέγα Αλέξανδρο και με ποιον τρόπο πέθανε το άλογο;
 - β) Που οφείλει το όνομά του ο Βουκεφάλας;
- Να αντιστοιχίσετε τις λέξεις της στήλης Α με τα αντώνυμά τους στη στήλη Β:

Α ΣΤΗΛΗ

1. απελευθερωτής
2. μονοφωνία
3. υπέργειος
4. σύζευξη
5. συμπολίτευση

Β ΣΤΗΛΗ

- A. υπόγειος
- B. διάζευξη
- Γ. αντιπολίτευση
- Δ. πολυφωνία
- Ε. κατακτητής

- ἐκήρουν:** να γραφεί το ίδιο πρόσωπο του ρήματος σε όλους τους χρόνους.
- Να κλίνετε τα ουσιαστικά **πόλεις, τὸ ὄνομα.**
- α) Να βρείτε τη συντακτική θέση των υπογραμμισμένων λέξεων:

Πόλεις ἔκτισεν Ἀλέξανδρος.
Ὁ ἵππος ἀφανῆς ἐγένετο

β) Στην παρακάτω πρόταση να βρείτε το είδος του απαρεμφάτου, το υποκείμενό του καθώς και το υποκείμενο του ρήματος και να αναφέρετε αν υπάρχει ταυτοπροσωπία ή ετεροπροσωπία:

Ἀλέξανδρος ἐκέλευσε (= διέταξε) τούς στρατιώτας ἀποκτείνειν (=σκοτώνω) πάντα.